

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem**

**Károly Róbert Campus**

Vidékfejlesztés és Fenntartható Fejlesztés Gazdaság Intézet

Pénzügy és Számvitel Felsőoktatási Szakképzés

**Alsótelekes Községi Önkormányzat működése és gazdálkodása**

**Forgács Andrea**

GGA892

**Belső konzulens: Dr. Réthy István**  
főiskolai tanár

Agrármenedzsment  
és vezetéstudományi  
tanszék

## Tartalmi kivonat

Az önkormányzatoknak számos fontos feladatuk van a helyi közösségek életében. Többek között: helyi infrastruktúra fenntartása, közszolgáltatások nyújtása, helyi gazdaság és foglalkoztatás támogatása, környezetvédelem és természetvédelem, közbiztonság és rendfenntartás, helyi adók és illetékek beszedése.

Az önkormányzat és az önkormányzati munka nagyon fontos és elengedhetetlen az adott település számára, hiszen összetett feladatellátó rendszerként működik, ami biztosítja a község megfelelő működését.

Elemzésem során lényeges szempontnak tartottam, hogy elsőként Rudabánya Közös Önkormányzati Hivatalát, és a Rudabánya Város Önkormányzatát mutassam be, felépítését és működését illetően, azután tértem rá az egyik tagönkormányzat, Alsótelekes Községi Önkormányzat részletes leírására.

Alsótelekes egy kis zsáktelepülés Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében. Közigazgatásilag Rudabánya Közös Hivatalhoz tartozik, a Kazincbarcikai Járásban. Az önkormányzatnak az állami költségvetésből kell finanszírozni a kötelező és önként vállalt feladatait. Tárgyi eszköz nyilvántartását a kataszter rendszer, ingatlanvagyonát az ingatlanvagyon kataszter tartalmazza. A dolgozatomban a 2021., 2022., 2023 évi költségvetést és gazdálkodást vizsgáltam.

Az elemzés alapján látható, hogy az önkormányzat bevételei változékony tendenciát mutattak, a 2021. évről a 2022. évre a bevétel növekedett, míg a következő 2023. évre a bevétel csökkent. Ennek az volt az oka, hogy az önkormányzat folyamatosan pályázatokat nyújtott be, és ezek sikeres elbírálása erősen befolyásolták az önkormányzat pénzügyi mozgását. Mindhárom évben a bevételek legnagyobb hányadát a működési célú támogatások tették ki, ahol az önkormányzatnak lehetősége volt pályázat útján rendkívüli működési támogatás igénylésére, amit az elmúlt 3 évben különböző összegekben évente igénybe vett. A 2021. évben csaknem 280 méter útfelújításra pályázott, Uniós pályázat volt az önkormányzat épületének energetikai felújítása. 2022-ben pedig Magyar Falu Program keretében Falugondnoki busz lett beszerezve.

A vizsgált időszak első évében, még nagyon érezhető volt a COVID-19 világjárvány hatása, mind az önkormányzat adóbevételeinek alakulásában, mind pedig a pályázatok megvalósulását illetően. A járvány miatti gazdasági válság áremelkedést generált minden szektorban, a pályázatok költségvetéseit módosítani kellett, csúszott a befejezés.

A orosz -ukrán háborús helyzet is éreztette hatását, mert a falubusz pályázatnál aláírt nyilatkozat alapján, át kellett volna adni a régi falubuszt egy ukrán önkormányzatnak, de ez megghiúsult. Többszöri próbálkozás után a Belügyminisztérium más szervezetet jelölt ki az átadásra. 2023 év végére viszont minden beruházás lezárult, és elszámolásra került.

Az éves kiadások legnagyobb részét minden évben az önkormányzat finanszírozása teszi ki.

A pályázati támogatások növelik a költségvetés bevételi oldalát, de ugyanúgy megtalálhatóak a kiadás oldalon is, mivel ezeket a pénzeket nem lehet másra fordítani.

A személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok a minimálbér növekedésével emelkedő tendenciát mutattak, a 2022. év kimagasló értékét a dologi kiadások, egyéb felhalmozási kiadások teljesítésének jelentős emelkedése eredményezte.

Az önkormányzat adóbefizetéseit illetően az átlagostól eltérően 2022-ben láthattunk visszaesést, az iparüzési adó tekintetében. A vállalkozásoknak nehézségei voltak a teljesítést illetően. De ez az elmaradás 2023-ra rendeződött. További adóbevételek a kommunális adóból és a késedelmi pótlékból származnak.

A dolgozatom végén SWOT-analízis készítése segített abban, hogy átfogó képet kapjunk az erősségekről, gyengeségekről, lehetőségekről, és veszélyekről. Ez a jelentés segít az önkormányzatnak, hogy átláthassa saját helyzetét, működését. Milyen megoldás az ami rövid határidőn belül orvosolható, és melyik problémának van hosszabb időre szüksége, hogy pozitív eredményt lehessen eszközölni a problémamegoldás ügyében.

Pénzügyi mutatószámok elemzésével is vizsgáltam az önkormányzat költségvetési és gazdálkodási adatait, melynek forrását az éves beszámolók anyagából merítettem.

Összességében elmondható, hogy gyakorlatom során az önkormányzat működése, tapasztalatszerzés, a gazdálkodás elemzése, nagyon hasznos volt a későbbi munkavállalásom szempontjából.